

Қ.А.Ясауи атындағы халықаралық қазақ-түрік университеті

Тақырыбы: **ТӘРБИЕ ӘДІСТЕРІ**

Қабылдаған:

Орындағандар:

Тобы:

Тәрбие әдістері мен тәсілдері жөнінде түсінік.

Тәрбие әдістері – бұл тәрбие көздеген мақсатқа жетудің жолдары, тәсілдері. Мектеп тәжірибесіне орай әдістердің және бір анықтамасы – қажетті сапаларды қалыптастыру мақсатымен тәрбиеленушілердің санасына, еркіне, сезіміне және қылық-әрекетіне ықпал жасау тәсілдері.

Әдістер түрі сан-алуан да шексіз көп. Ал оның нақты көрінуі өз шәкірттерінің білімдік күш-қуаты мен жалпы мүмкіндіктерін жете танып, оларды өтілетін материал сипатына байланыстырып және басқа да көп оқу жағдаяттарын зерделі саралай білген педагог әрекетіне тәуелді. Қай тұлға, қанша тұлға араласса, әдіс формасы да сондай әрі сонша – бұл заңдылық.

Әдіс баламалары өте көп. Олар арасынан мақсаттар мен нақты жағдайларға сай келетіндерін таңдап алу үшін оларды қандай да бір ретке келтіріп, топтастыру, яғни классификациялау қажет. Әдістер классификациясы дегеніміз қандай да белгісі бойынша бір топқа келтірілген әдістер жүйесі. Осы классификацияға арқа сүйеп, педагог барша жүйені анық білуімен бірге оның қажеті мен өзіне тән сипаттарын тереңірек түсінеді.

Тәрбие әдісі- көп өлшемді құбылыс, оның жүйелесуіне негіз болар белгілер сан-алуан. Солар арасында аса танымал болғандарын атап өтейік. Сипаты бойынша әдістер – сендіру, жаттықтыру, мадақтау және жазалау. Мұндағы «сипат» мәні – әдістің бағыт-бағдарын, қолдану аймағын, ерекшеліктерін және т.б. білдіреді.

Сана қалыптастыру әдістері

- Тәрбие процесінің жалпы құрылымынан байқағанымыздай, дұрыс ұйымдастырылған тәрбиенің бірінші сатысы- оқушылардың өздерінде қалыптасуы қажет әрекет-қылық нормалары мен ережелерін білу (түсіну). Ең алдымен қандай да сапаны туындатып, орнықтыру үшін, сол сапаның мән-мағынасын жете түсініп алу міндетті. Адамның көзқарастарын, ұғымдарын, наным-сенімдерін кемелдендіруге бағытталған әдістер тұлға санасын қалыптастыру әдістері атамасын алған. Бұл топ әдістері екінші кезеңде іске қосылатын – сезім, көңіл-күй толғаныстарын қалыптастыруда аса қажет. Егер оқушы педагогикалық ықпалға бейтараптылық пен немқұрайлылық танытатын болса, тәрбие процесі шабандайды, мақсатқа жете алмайды.

Іс-әрекет ұйымдастыру әдістері

- Тәрбие көзделген әрекет-қылық (поведение) типін қалыптастыруы міндетті. Тұлға тәрбиелілігі түсінік, ұғымнан көрінбейді, ол адамның нақты іс-әрекетімен бағаланады.
- Бұл тұрғыдан іс-әрекет ұйымдастыру мен қылық қалыптастыру тәрбие процесінің өзегі ретінде қарастырылады. Аталған топтағы әдістердің бәрі тәрбиеленушілердің практикалық іс-әрекетіне негізделген.
- Мұндай іс-әрекетті басқару үшін педагог оны құрамды бөліктерге – нақты істер және қылықтарға жіктейді.

Ынталандыру әдістері

- Тәрбиеленушіні белгілі іс-әрекетті орындатуға талаптандыру ниетімен қолданылатын әдістер тобында ынталандырудың орны өз алдына. Бұл әдістің ежелден-ақ мадақтау мен жазалау түрі белгілі. ХХ ғасыр педагогикасы және бір өте әсерлі ынталандыру әдісі – жарыстыру әдісін алға тартып отыр. Кейінгі он жылдықта дәстүрлі ықпал әдістеріне қосымша субъектив-прагматикалық әдістің тиімділігі жариялануда. Ғылыми зерттеулер мен практика нақтылағандай, бүгінгі жастардың ерекшелігі - өмірге болған прагматикалық (пайдакүнемдік) қатынасы. Осыдан
- қазіргі заман оқушысы өзіне, өз жолдастарына тәрбие маған не береді, неге, қай уақытта ол қажет, одан түсер пайда қандай және қаншалықты деген сұрақтарды үстемелеп қоятын болды. Осы секілді пайдакүнемдік –
- прагматикалық бағытты ескере отырып, кейбір шет ел педагогикалық жүйелері тәрбие процесін тәрбиеші мен тәрбиеленуші арасындағы коммерциялық қатынас
- сипатында бағалайды. Ал мұндай қатынас өзегі – пайда. Әдіс әлі қалыптасып, ресми қабылданған емес, бірақ тұрмыста тәрбиеші мен тәрбиеленушілер арасында түзілетін келісім-шарттар жүйесімен біртіндеп тұрақтануда.

НАЗАРЛАРЫҢЫЗГА РАХМЕТ!

Рефераты для школьников и студентов

- Aleksey-kz.moy.su

